Finansregionrådet
Iréne Svenonius (M)

INTERPELLATIONSSVAR

RS 2021-0275

2021-04-29

Svar på interpellation 2021:16 av Msciwoj Swigon (SD) om de ökade kostnaderna av Stockholmsförhandlingen och om en eventuell omförhandling av Stockholmsförhandlingen

Msciwoj Swigon (SD) har ställt följande frågor om Stockholmsförhandlingen.

1. Hur stora kan de ökade kostnaderna bli för Region Stockholm om förhandlingen resulterar i att en del av den tillkommande finansieringen betalas av Region Stockholm?
2. Kommer nyttan av enskilda planerade projekt i Stockholmsförhandlingen ses över i syfte att minska de ökade kostnaderna för Region Stockholm?

Som svar vill jag anföra följande:

Interpellanten har blandat ihop två olika förhandlingar och överenskommelser, 2013 års Stockholmsförhandling och Sverigeförhandlingen med avtal från 2017.

2013 års Stockholmsförhandling är en överenskommelse mellan Staten, dåvarande Stockholms läns landsting, Stockholms stad, Nacka kommun, Solna stad och Järfälla kommun om en utbyggnad av tunnelbanan till Gullmarsplan och Söderort, med stationer vid Sofia och Gullmarsplan, till Nacka med stationer vid Sofia, Hammarby kanal, Sickla, Järla och Nacka C, till Arenastaden via Hagastaden, samt från Akalla till Barkarby station, med stationer i Barkarbystaden och Barkarby station. Kommunerna ansvarar för att uppföra 77 900 bostäder.

Sverigeförhandlingens Ramavtal 6 – Storstad Stockholm från april 2017 är en överenskommelse mellan Staten, dåvarande Stockholms läns landsting, Stockholms stad, Huddinge kommun, Solna stad, Täby kommun, Vallentuna kommun och Österåkers kommun om utbyggnad av tunnelbana från Älvsjö till Fridhemsplan, en ny Spårväg syd mellan pendeltågsstationerna i Flemingsberg och Älvsjö, utbyggnad av Roslagsbanan i tunnel från Universitet till City via Odenplan, en ny tunnelbanestation i Hagalund mellan stationerna Arenastaden och Hagastaden, samt utbyggnad av cykelobjekt. Kommunerna ansvarar för att uppföra 100 370 bostäder fram till år 2035.

Under 2019 genomfördes en genomlysning av kostnader och tidplan av samtliga objekt inom Stockholmsförhandlingen. Resultatet visar att de förväntade kostnaderna efter genomförda besparingar beräknas till 9,3 miljarder kronor (prisnivå januari 2016) högre än vad som finns finansierat i 2013 års Stockholmsförhandling. Huvuddelen av den förväntade kostnadsökningen beror på skärpta nationella krav. Det handlar framförallt om miljö- och säkerhetskrav, exempelvis krävs

nu tre tunnelrör inklusive en servicetunnel i stället för som tidigare ett eller två tunnelrör.

Redan hösten 2019 presenterade Region Stockholm tillsammans med berörda kommuner ett gemensamt förslag till lösning, där parterna var beredda att ta sin andel av de ökade kostnaderna. Först ett drygt år senare beslutade regeringen, den 20 november 2020, att tillsätta en förhandlingsperson med uppdrag att samla berörda parter för att hitta en lösning på finansieringsfrågan.

Utgångspunkten för Region Stockholm har i förhandlingarna varit att sluta en överenskommelse som säkrar utbyggnaden av samtliga objekt inom avtalet. Det är oerhört viktigt för Stockholms läns långsiktiga utveckling, tillväxt och jobb att utbyggnad av kollektivtrafik, bostäder och arbetsplatser kan ske hand i hand. Det innebär goda förutsättningar för en hållbar tillväxt i hela länet.

Den 22 april 2021 kom parterna överens om ett tilläggsavtal som innebär att staten via trängselskatt finansierar fyra miljarder kronor, kommunerna gemensamt ca 2,3 miljarder kronor och Region Stockholm ca tre miljarder kronor, vilket motsvarar knappt en tredjedel av den utökade investeringsutgiften. Tilläggsavtalet innebär att Region Stockholm totalt finansierar 14 procent av infrastrukturen för den utbyggda tunnelbanan. Fordon och depå tillkommer. Överenskommelsen ska underställas regionfullmäktige för beslut, vilket planeras ske den 8 juni 2021.

Nyttan av objekten inom Stockholmsförhandlingen innebär att Region Stockholm säkerställer en fortsatt hållbar och tillgänglig kollektivtrafik genom utbyggnad av tunnelbanan kopplat till nybyggnationer av 77 900 bostäder, som berörda kommuner åtagit sig. Det ger förutsättningar för en hållbar tillväxt med fler invånare, fler arbetsplatser och fler jobb. Det genererar även ökade skatteintäkter för såväl kommunerna, regionen och staten som behövs för att långsiktigt finansiera både stärkt välfärd som ökad trygghet i form av resurser till exempelvis poliser och rättsvårdande myndigheter.

Region Stockholms investeringsutrymme är begränsat och omfattningen av investeringsplanen motsvarar den ekonomiska resultatbelastning som Region Stockholm bedöms kunna hantera inom den av regionfullmäktige fastställda målsättningen för en långsiktig ekonomisk uthållighet och en ekonomi i balans. En optimering av Stockholmsförhandlingens objekt har genomförts redan under 2016 och 2019. Ytterligare förändringar riskerar att innebära både förseningar och ökade investeringsutgifter.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 29 april 2021

Iréne Svenonius